

Bijlage 2: Informatie over voorbereidingsbesluit onder de Omgevingswet.

Hoe werkt een voorbereidingsbesluit

Wat verandert er?

De regels over voorbereidingsbescherming staan in afdeling 4.2 van de Omgevingswet. Ze vervangen de regels over het voorbereidingsbesluit uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Dit betekent dat het voorbereidingsbesluit onder de Omgevingswet géén zelfstandig besluit is. Het voorbereidingsbesluit voegt de voorbeschermingsregels toe aan het omgevingsplan of de omgevingsverordening. Daarnaast leidt een voorbereidingsbesluit niet meer tot een aanhoudingsplicht voor het nemen van besluiten op aanvragen om bouw- en aanlegvergunningen. De mogelijkheid om via het voorbereidingsbesluit voorbeschermingsregels te stellen over bouwactiviteiten en het in stand houden van bouwwerken, vervangt de aanhoudingsregeling.

Vorbereidingsbesluit en voorbeschermingsregels

Met een voorbereidingsbesluit wordt voorkomen dat activiteiten in strijd zijn met nieuwe regels die in voorbereiding zijn. Dit heet ook wel voorbereidingsbescherming. Een voorbereidingsbesluit bevat voorbeschermingsregels. Dat zijn regels die de activiteiten moeten voorkomen die in het omgevingsplan nog zijn toegestaan, maar die met de in voorbereiding zijnde wijziging van het omgevingsplan naar verwachting niet meer of alleen onder voorwaarden zijn toegestaan. Het voorbereidingsbesluit voegt de voorbeschermingsregels toe aan het omgevingsplan en is geregeld in afdeling 4.2 van de Omgevingswet. Het voorbereidingsbesluit is hiermee een besluit dat het omgevingsplan wijzigt (artikel 4.14, tweede lid, Ow).

Doel en inhoud voorbeschermingsregels

Voorbeschermingsregels hebben tot doel om te voorkomen dat een locatie minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van het doel waarvoor de regels in het omgevingsplan zullen worden gewijzigd (artikel 4.14, derde lid, Ow). Een voorbereidingsbesluit moet bestaand gebruik en bestaande bouwwerken daarom eerbiedigen. Verder regelt artikel 4.14, derde lid, van de Omgevingswet welke soorten regels voorbeschermingsregels kunnen inhouden. Het gaat daarbij om de volgende regels: een verbod of een verbod om zonder voorafgaande melding of zonder omgevingsvergunning daarbij aangewezen activiteiten te verrichten die op grond van het omgevingsplan zijn toegestaan, maar nog niet plaatsvinden

de aanwijzing van onderwerpen waarvoor het bevoegd gezag maatwerkvoorschriften kan stellen of voorschriften aan een omgevingsvergunning kan verbinden
de aanwijzing van bestuursorganen of andere instanties die in de gelegenheid worden gesteld om aan het bevoegd gezag advies uit te brengen over een aanvraag om een besluit op grond van voorbeschermingsregels als bedoeld onder a of b
het buiten toepassing verklaren van in het omgevingsplan gestelde regels die in strijd zijn met voorbeschermingsregels als bedoeld onder a of b.

Vergunningplichten in voorbeschermingsregel

De bevoegdheid tot het stellen van voorbeschermingsregels met een vergunningplicht (artikel 4.14, lid 3 en onder a, Ow) omvat ook de bevoegdheid tot het stellen van:

- beoordelingsregels
- regels over aan de vergunning te verbinden voorschriften
- aanvraagvereisten.

Voorbeschermingsregels kunnen in een nieuwe vergunningplicht voorzien. Ook kunnen zij voor een bestaande vergunningplicht afwijkende of extra beoordelingsregels, regels over aan de vergunning te verbinden voorschriften en aanvraagvereisten bevatten. Een voorbeschermingsregel over de vergunningvoorschriften, kan bijvoorbeeld ook bepalen dat de vergunde activiteit alleen verricht mag worden, nadat het bevoegd gezag is geïnformeerd over de wijze waarop aan de vergunning verbonden voorschriften zijn uitgevoerd.

Toetsing binnenplanse omgevingsplanactiviteit

Het bevoegd gezag verleent een omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit als de activiteit niet in strijd is met de regels in het omgevingsplan over het verlenen van de omgevingsvergunning (artikel 8.0a, eerste lid, Bkl). Deze beoordeling omvat ook een toets aan de voorbeschermingsregels in het omgevingsplan over het verlenen of weigeren van de vergunning.

Toetsing buitenplanse omgevingsplanactiviteit

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit alleen verlenen met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (artikel 8.0a, tweede lid, Bkl). Hierbij wordt ook getoetst aan de voorbeschermingsregels in het omgevingsplan. Het bevoegd gezag moet de omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit weigeren als de omgevingsplanactiviteit betrekking heeft op een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan. Dit volgt uit lid 2, onder b, van de artikelen 8.0b, 8.0c en 8.0d van het Bkl.

Bevoegd gezag en delegatiebevoegdheid

Als er een wijziging van de regels in het omgevingsplan in voorbereiding is, dan is de gemeenteraad het bevoegde gezag voor het voorbereidingsbesluit. Dit staat in artikel 4.14, eerste lid, van de Omgevingswet. De gemeenteraad kan deze bevoegdheid delegeren aan het college van burgemeester en wethouders (artikel 4.14, vijfde lid, Ow).

Geldigheidsduur voorbeschermingsregels

In artikel 4.14, vierde lid, van de Omgevingswet is geregeld dat de voorbeschermingsregels in het omgevingsplan vervallen na 1 jaar en 6 maanden. Maar de voorbeschermingsregels kunnen ook langer dan 1 jaar en 6 maanden gelden. Dat is het geval als de wijziging van het omgevingsplan met de nieuwe regels binnen 1 jaar en 6 maanden is bekendgemaakt, dan vervalt de voorbereidingsbescherming op het moment dat:

- de nieuwe regels in het omgevingsplan in werking treden; of
- de rechter de nieuwe regels in het omgevingsplan vernietigt.

NB. Als de provincie of het Rijk een voorbereidingsbesluit heeft genomen dat het omgevingsplan wijzigt, dan kan de gemeente geen regels in het omgevingsplan stellen die in strijd zijn met de voorbeschermingsregels van dat voorbereidingsbesluit (artikel 4.19a, tweede lid, Ow).

Procedure

Het voorbereidingsbesluit is een tijdelijke maatregel waarmee de gemeente activiteiten voorkomt, die strijdig zijn met nieuwe regels die in voorbereiding zijn. Om die reden moet de gemeente snel een voorbereidingsbesluit kunnen nemen. De totstandkomingsprocedure en de rechtsbescherming zijn dan ook daarop afgestemd. Er geldt voor het voorbereidingsbesluit geen voorgeschreven voorbereidingsprocedure. Dit betekent ook dat de gemeente:

- geen ontwerpbesluit hoeft te maken
- geen zienswijzeprocedure hoeft te houden
- geen participatiemogelijkheden hoeft te bieden

Bekendmaking en inwerkingtreding

Het voorbereidingsbesluit treedt in werking na bekendmaking (artikel 3:40 van de Algemene wet bestuursrecht). Dat is op de dag van de bekendmaking of op de dag die in het voorbereidingsbesluit is bepaald. Bekendmaking geschiedt door het voorbereidingsbesluit te plaatsen in het elektronisch publicatieblad van de gemeente. Dit gebeurt via de Landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen (LVBB). Daarnaast worden de voorbeschermingsregels via de LVBB automatisch zichtbaar gemaakt in het DSO-loket en zijn te raadplegen via het onderdeel 'Regels op de kaart'.

Rechtsbescherming

Tegen een voorbereidingsbesluit is geen bezwaar of beroep mogelijk. Dit volgt uit artikel 1 van bijlage 2 bij de Algemene wet bestuursrecht (Bevoegdheidsregeling bestuursrechtsspraak).